

[Finansministeren.]

Nu vil det ærede medlem måske over for mig fremhæve, at dersom der ikke er anden indkomst, må man regne med, at der i alt fald medgår 3 000 kr. til et menneskes underhold. Herom kan vi nemt være enige, men der kan foreligge tilfælde, hvor der f. eks. er 4 000 kr.s arbejdsindkomst og derudover er ydet 3 000 kr. i gave, og sådanne tilfælde vil det være yderst vanskeligt at føre kontrol med. Det må altid være meget betænkeligt i skattelovgivningen at indføre regler, om hvilke det gælder, at de er yderst vanskelige at kontrollere, nemlig om det afgørende faktum eksisterer. Det vigtigste i mine øjne må være, at der nu gennem den betydelige udvidelse, der finder sted af ungdommens uddannelsesfond, og gennem de tilsagn, jeg forstår der er blevet givet om, at man ikke skal tage disse indkomstgrænser alt for nøje, åbnes mulighed for store kredse af befolkningen, derunder også de noget bedre stillede, for at få ydelser gennem denne fond.

Henry Christensen: Jeg vil gerne takke den højtærede undervisningsminister, fordi han tilsluttede sig ønsket om, at der måske kunne skabes et nyt grundlag for yderligere forhandlinger mellem anden og tredje behandling med henblik på, at der så kunne opnås enighed. Jeg vil på mit partis vegne gerne give tilslutning til et nyt forsøg på dette område. Vi vil afgjort meget gerne nå frem til enighed, så hvis der ligger realiteter, ligger virkelig vilje bagved fra regeringspartiernes side til ikke bare at hævde magt, men også at realitetsforhandle, vil jeg meget gerne udtrykke vor vilje til at gå ind i en sådan forhandling.

Jeg vil gerne gøre et par enkelte bemærkninger til de kommentarer, den højtærede undervisningsminister fremsatte, specielt med henblik på problemet om at lade en større del af den støtte, der skal ydes, blive ydet som lån. Her siger den højtærede undervisningsminister, at i den gule betænkning fremhæver universiteterne, at hvis beløbene virkelig skal være effektive, må de i så stort et omfang som foreslået stilles til rådighed som legater. Hertil må jeg sige, at det er ikke nok, at universiteterne og den gule betænkning siger det.

Vi i det høje ting har en selvstændig pligt til at foretage en vurdering af, hvorvidt vi nu over for den opgave, der skal løses, over for spørgsmålet om rimelige forhold til andre grupper og andre unge i befolkningen, anser foranstaltningen for nødvendig. Jeg har måske nævnt synspunktet før, men vil gerne understrege det igen med et eksempel, der måske lidt stærkt fremhæver vort synspunkt, men som jeg gerne ville have undervisningsministerens mening om: kan den højtærede minister for alvor mene, at ordningen kan være rimelig, også når den kommer til at gælde den lange række af uddannelser, der fører til langt de største og omgående store indkomster for dem, der gennemgår uddannelsen? Det mener jeg ikke man med rimelighed kan sige. Jeg mener, at man fuldt ud kan sige med hensyn til de grupper, som opnår disse omgående store indkomster, at de lige så fuldt som et meget stort antal andre unge måtte modtage, hvis de skal have hjælp fra det offentlige, en større del af denne hjælp som lån end som legater.

Jeg ville gerne, om man under de forhandlinger, der føres mellem anden og tredje behandling, kunne stramme nogle udtalelser i betænkningen, der understregede det synspunkt.

Når den højtærede undervisningsminister imod lånene så vil sige, at de ikke er gratis, for omkostningerne ved dem løber op til omkring 40 pct., ja, så er det ikke således, at det er omkostningerne ved lånene, der løber op til 40 pct. sammenlignet med legater. Det er kun, hvis man siger, at ved lånene skal der også regnes med en mistet renteindtægt, man kommer op på disse 40 pct. Det er naturligvis ikke det rigtige sammenligningsgrundlag. Det kan være rimeligt, hvis man vil sammenligne lån med og uden renter, men ikke når man sammenligner med legater.

Jeg takker for tilsagnet om, at undervisningsministeren vil gøre et nyt forsøg på at få oplysninger frem fra Norge og Sverige.

Til slut vil jeg til undervisningsministeren om spørgsmålet om 8. og 9. klasserne gøre en enkelt bemærkning. Jeg er også klar over, at der er en del kommuner, der træder hjælpende til i enkelte tilfælde, men virkningen er en helt anden, når man kobler en voldsom refusionsordning fra statens side